

LOVOSUR

Dátum vydania: 1. 2. 2018

Dátum revízie: -, revidovaná verzia z -

ODDIEL 1: Identifikácia látky/zmesi a spoločnosti/podniku

1.1 Identifikátor výrobu

Názov: LOVOSUR

Popis zmesi: Zmes anorganických látok a močoviny

1.2 Relevantné identifikované použitia látky alebo zmesi a použitia, ktoré sa neodporúčajú

Určené použitie látky alebo zmesi:

hnojivo

Neodporúčané použitie látky alebo zmesi:

Odporúča sa používať iba na navrhnutý spôsob použitia. Iné použitie môže vystaviť užívateľa nepredvídateľným rizikám.

1.3 Údaje o dodávateľovi karty bezpečnostných údajov

Výrobca

Meno alebo obchodné meno: **Lovochemie, a. s.**

Miesto podnikania alebo sídlo: **Lovosice, Tereziánská 57**

Identifikačné číslo (IČO): 49100262

E-mail: info@lovochemie.cz

Telefón: +420 416 561 111

1.4 Telefónne číslo pre naliehavé situácie

Národné toxikologické informačné centrum UNB, Limbová 5, 833 05 Bratislava (Pavilón D)

telefón (24 hodín/deň) +421 254 774 166

ODDIEL 2: IDENTIFIKÁCIA NEBEZPEČNOSTI

2.1 Klasifikácia látky alebo zmesi

Klasifikácia podľa nariadenia (ES) č. 1272/2008 (CLP):

Zmes nie je klasifikovaná ako nebezpečná.

2.2 Prvky označenia

Označenie podľa nariadení (ES) č. 1272/2008 (CLP):

Výstražné symboly nebezpečnosti:

Odpadá

Signálne slovo:

Odpadá

Zložky zmesi, ktoré majú byť uvedené na etike:

Odpadá

Štandardné vety o nebezpečnosti:

Odpadá

Pokyny na bezpečné zaobchádzanie:

Odpadá

Doplňujúce informácie na štítku:

Nie sú vyžadované

2.3 Ďalšia nebezpečnosť

Zmes ani jej zložky nie sú klasifikované ako PBT alebo vPvB a nie sú k dátumu vyhotovenia bezpečnostného listu vedené na kandidátskej listine pre prílohu XIV nariadenia REACH.

ODDIEL 3: Zloženie/informácie o zložkách

3.2 Zmesi

3.2.1 Zložky zmesi klasifikované ako nebezpečné:

Neobsahuje žiadne zložky, ktoré by boli klasifikované ako zdraviu škodlivé alebo nebezpečné pre životné prostredie, PBT alebo vPvB, alebo by mali stanovené limitné expozičné hodnoty na pracovisku a teda museli by byť uvedené v tomto oddiele.

LOVOSUR

ODDIEL 4: OPATRENIA PRVEJ POMOCI

4.1 Opis opatrení prvej pomoci

Ak sa prejavujú zdravotné problémy alebo v prípade pochybností vyhľadajte vždy lekársku pomoc a lekárovi odovzdajte informácie uvedené v tomto bezpečnostnom liste.

Pri nadýchaní:

Prerušit' expozíciu, dopraviť postihnutého na čerstvý vzduch. Pri pretrvávajúcej nevoľnosti zaistíte lekársku pomoc.

Pri styku s kožou:

Odstrániť kontaminovaný odev, topánky a dôkladne umyť vodou (najlepšie vlažnou) a mydlom. Nepoužívať rozpúšťadlá ani riedidlá. Ak problémy pretrvávajú, vyhľadajte lekársku pomoc.

Pri zasiahnutí očí:

Vyplachovať miernym prúdom vody aspoň 15 minút. Držte pritom očné viečka široko otvorené pomocou palca a ukazováka. V prípade, že postihnutý nosí kontaktné šošovky, vyberte ich pred vyplachovaním očí. Urobte tak iba vtedy, ak to pôjde jednoducho. Ak bolesť alebo začervenanie pretrváva, vyhľadajte odborné lekárske ošetrenie.

Pri požití:

Vyplachujte ústa a dajte postihnutému vypiť veľké množstvo vody. Nevyvolávajte zvracanie. Nepodávajte mlieko ani alkoholické nápoje. Osobám v bezvedomí nikdy nepodávajte nič ústami. Vyhľadajte lekársku pomoc.

4.2 Najdôležitejšie akútne a oneskorené symptómy a účinky

Prach granulovaného hnojiva v závislosti od koncentrácie dráždi pokožku, dýchacie cesty a oči. Dráždivý účinok sa zvyšuje vplyvom vlhkosti alebo ak dochádza k poteniu.

4.3 Údaj o akejkolvek potrebe okamžitej lekárskej starostlivosti a osobitného ošetrenia

Symptomatická liečba

ODDIEL 5: Opatrenia na hasenie požiaru

5.1 Hasivá

Vhodné hasivá:

Zmes je nehorľavá, hasivá prispôsobte horiacim látkam v okolí.

Nevhodné hasivá:

Silný prúd vody. Môže dôjsť k rozšíreniu požiaru.

5.2 Zvláštna nebezpečnosť vyplývajúca z látky alebo zmesi

V prípade požiaru zabráňte úniku vody na hasenie a zvyškov produktu do kanalizácie. Zhromaždite ich oddelene a zneškodnite bezpečným spôsobom podľa platnej legislatívy a platných miestnych predpisov. Pri požiaru sa môžu tvoriť škodlivé látky - oxidy uhlíka, oxidy dusíka, amoniak, oxidy síry, sírovodík a produkty nedokonalého spaľovania.

5.3 Rady pre požiarnikov

Vyhnúť sa vdychovaniu produktov horenia. Pri požiaru hasiť vodou s použitím izolačného dýchacieho prístroja. Pri malom rozsahu malé ohnisko rozkladu vyhrabať a uhasiť vodou mimo uskladnené hnojivo.

ODDIEL 6: Opatrenia pri náhodnom uvoľnení

6.1 Opatrenia na ochranu osôb, ochranné prostriedky a núdzové postupy

Zamedzte kontaktu s kožou a s očami, používajte vhodné ochranné pomôcky a odev, pozri oddiel 8. Zaistite primerané vetranie. Zabráňte tvorbe aerosolu.

6.2 Bezpečnostné opatrenia pre životné prostredie

Zabráňte ďalšiemu úniku do zložiek životného prostredia. Ak sa tomu nedá zabrániť, informujte okamžite príslušné úrady (políciu a hasičov).

6.3 Metódy a materiál na zabránenie šíreniu a vyčistenie

Pri úniku podľa možností odčerpať, popr. zakryť sajúcim materiálom (zemina, suchý piesok), odtransportovať vrátane kontaminovanej zeminy a uložiť v súlade s platnou legislatívou.

6.4 Odkaz na iné oddiely

Požiadavky na ochranné prostriedky sú uvedené v oddiele 8. Pokyny na odstraňovanie sú uvedené v oddiele 13.

ODDIEL 7: Zaobchádzanie a skladovanie

7.1 Bezpečnostné opatrenia na bezpečné zaobchádzanie

Pri manipulácii dodržiavajte zásady osobnej hygieny, minimalizujte kontakt s pokožkou, nejedzte, nepite, nefajčte. Zásobníky, prepravné obaly a aplikačnú techniku je nutné po použití riadne opláchnuť vodou. Chráňte pred kontaktom s priamym ohňom, horúcimi povrchmi a zápalnými zdrojmi. Na pracovisku je potrebné zabezpečiť dobré vetranie alebo odsávanie. Zamedzte tvorbe aerosolov.

LOVOSUR

7.2 Podmienky na bezpečné skladovanie látok a zmesí, vrátane nezlúčiteľných látok a zmesí
Skladuje sa v polyetylénových alebo sklolaminátových zásobníkoch alebo v obaloch od výrobcu. Pri skladovaní nesmie dôjsť k poklesu teploty skladovaného výrobku pod teplotu 5 °C. Chráňte pred priamymi slnečnými lúčmi. Skladujte oddelene od potravín, nápojov a krmív. Skladujte v suchu a chlade, udržiajte obaly starostlivo uzavreté. Otvorené nádoby je potrebné skladovať iba na dobre vetranom mieste. Skladujte oddelene od silných oxidačných činidiel, kyselín a zásad.

7.3 Špecifické konečné použitie:
Kvapalné hnojivo, obsahujúce dusík a síru.

ODDIEL 8: Obmedzovanie expozície/osobné ochranné prostriedky

8.1 Kontrolné parametre

8.1.1 Limity v pracovnom prostredí

8.1.1.1 Najvyššie prípustné expozičné limity (NPEL) podľa prílohy č.1 k nariadeniu vlády SR č. 355/2006 Z. z., v znení neskorších predpisov:

NPEL: nestanovený

NPEL – najvyššie prípustný expozičný limit je najvyššie prípustná koncentrácia chemického faktora (plynu, pary alebo hmotnostných častíc) v pracovnom ovzduší, ktorá vo všeobecnosti nemá škodlivé účinky na zdravie zamestnancov ani nespôsobí neodôvodnené obťažovanie, napríklad neprijemným zápachom, a to aj pri opakovanej krátkodobej expozícii alebo dlhodobej expozícii denne počas pracovného života.

8.1.1.2 Expozičné limity Únie pre pracovné prostredie

Nie sú stanovené

8.1.2 Biologické limitné hodnoty

Nie sú stanovené ani v ČR, ani v EÚ.

8.1.3 Hodnoty DNEL a PNEC:

Nie sú stanovené

8.2 Kontroly expozície

Koncentrácie prachu v ovzduší sa musia udržiavať na čo najnižšej úrovni pomocou vhodne navrhnutých technických prostriedkov (miestne vetranie, lokálne odsávanie a pod).

Ochrana dýchacích orgánov:

Nie je nutná v prípade dodržania koncentračných limitov (ak by boli prekročené, použite filter na zachytenie pevných častíc). V prípade havárie alebo požiaru použite izolačný dýchací prístroj.

Ochrana očí:

Pri bežnom použití nie je nutná, v prípade kontaktu s očami používajte ochranné okuliare.

Ochrana rúk:

Pri bežnom použití nie je nutná, v prípade kontaktu s kožou používajte ochranné rukavice.

Ochrana celého tela:

Vhodný ochranný pracovný odev, ochranná pracovná obuv

Ďalšie údaje vrátane všeobecných hygienických opatrení:

Pri práci nejedzte, nepite a nefajčte. Po práci sa umyte starostlivo teplou vodou a mydlom a osprchujte sa. Použite ochranný krém. Nepoužívajte špinavé ochranné pomôcky, na umývanie nepoužívajte riedidlá.

ODDIEL 9: Fyzikálne a chemické vlastnosti

9.1 Informácie o základných fyzikálnych a chemických vlastnostiach

Skupenstvo pri 20 °C a 101,3 kPa: kvapalné

Farba: bezfarebná až žltkastá

Zápach: amoniakálny

Prahová hodnota zápachu: nestanovená

Hodnota pH pri 20 °C 7 - 9

Teplota topenia pri 101,3 kPa: nestanovená

Teplota varu pri 101,3 kPa: nestanovená

Bod vzplanutia: nestanovený

Horľavosť: nestanovená

Medza výbušnosti: nestanovená

Tlak pár pri 20 °C: nestanovený

Hustota pár: nestanovená

Hustota pri 20 °C: 1320 kg/m³

Rozpustnosť vo vode: neobmedzená

Rozdeľovací koeficient n-oktanol/voda: nestanovený

Teplota samovznietenia: nestanovená

Teplota rozkladu: nestanovená

Viskozita pri 20 °C: nestanovená

Výbušné vlastnosti: nie sú klasifikované ako výbušnina

Oxidačné vlastnosti: nie sú klasifikované ako oxidant

9.2 Ďalšie informácie

nestanovená

LOVOSUR

ODDIEL 10: Stálosť a reaktivita

- 10.1 Reaktivita**
Za normálnych podmienok ide o stabilnú zmes. Na priamom slnku a vzduchu postupne žltne.
- 10.2 Chemická stabilita**
Za normálnych podmienok ide o stabilnú zmes, nedochádza k rozkladu pri odporúčanom skladovaní a zaobchádzaní.
- 10.3 Možnosť nebezpečných reakcií**
Možné nebezpečné reakcie so silnými zásadami, kyselinami, oxidačnými činidlami a vybranými kovmi (napr. Al, Zn, Cu, Ag, Hg).
- 10.4 Podmienky, ktorým je potrebné zabrániť**
Chráňte pred zahrievaním, otvoreným ohňom a zápalnými zdrojmi, priamym slnečným lúčom a pred dlhodobým pôsobením vzdušného kyslíka.
- 10.5 Nezlúčiteľné materiály**
Kyseliny, zásady, vybrané kovy, oxidačné činidlá a halogény
- 10.6 Nebezpečné produkty rozkladu**
Oxidy síry, amoniak, NO_x, CO_x, vodík, sírovodík

ODDIEL 11: Toxikologické informácie

- 11.1 Informácie o toxikologických účinkoch**
- Akútna toxicita:**
Neobsahuje tieto látky (alebo menej než klasifikačný limit)
- Žieravosť/dráždivosť pre kožu:**
Neobsahuje tieto látky (alebo menej než klasifikačný limit)
- Vážne poškodenie očí/podráždenie očí:**
Neobsahuje tieto látky (alebo menej než klasifikačný limit)
- Senzibilizácia:**
Neobsahuje tieto látky (alebo menej než klasifikačný limit)
- Karcinogenita:**
Neobsahuje tieto látky (alebo menej než klasifikačný limit)
- Mutagenita:**
Neobsahuje tieto látky (alebo menej než klasifikačný limit)
- Toxicita na reprodukciu:**
Neobsahuje tieto látky (alebo menej než klasifikačný limit)
- Toxicita na špecifické cieľové orgány – jednorazová expozícia:**
Nie je klasifikovaná
- Toxicita na špecifické cieľové orgány – opakovaná expozícia:**
Nie je klasifikovaná
- Nebezpečnosť pri vdýchnutí:**
Nie je klasifikovaná
- Ďalšie informácie:**
Pozri oddiel 2 a 4.

ODDIEL 12: Ekologické informácie

- 12.1 Toxicita**
Nie sú známe závažné negatívne účinky.
- 12.2 Perzistencia a rozložiteľnosť**
Pre anorganické látky sa neuvádza.
- 12.3 Bioakumulačný potenciál**
Štúdie nebola uskutočnená. Ide o látku veľmi dobre rozpustnú vo vode. Neukladá sa v tukových tkanivách.
- 12.4 Mobilita v pôde**
nestanovená
- 12.5 Výsledky posúdenia PBT a vPvB**
Zmes ani jej zložky nie sú klasifikované ako PBT alebo vPvB a nie sú k dátumu vyhotovenia bezpečnostného listu vedené na kandidátskej listine pre prílohu XIV nariadenia REACH.
- 12.6 Iné nepriaznivé účinky**
Nie sú známe.

LOVOSUR

ODDIEL 13: Opatrenia pri zneškodňovaní

13.1 Metódy spracovania odpadu

Odstrániť podľa platných českých a miestnych predpisov, na odstránenie odporúčame využiť kompostárne. Nikdy neodstraňujte spláchnutím do kanalizácie! Neznečisťujte stojacu alebo tečúcu vodu chemikáliou alebo použitou nádobou. Zvyškové množstvá a nezregenerované roztoky odovzdajte oprávnenej firme.

Za zatriedenie odpadu a jeho odstránenie zodpovedá pôvodca odpadu.

Vyčistené PE obaly sú recyklovateľné. S nevyčistenými obalmi je nutné nakladať rovnako ako s produktom.

Fyzikálne/chemické vlastnosti, ktoré môžu ovplyvniť spôsob nakladania s odpadmi

Nie sú známe.

Zvláštne bezpečnostné opatrenia na odporúčané nakladanie s odpadmi

Nie sú známe.

Právne predpisy o odpadoch

Smernica 2008/98/ES

Zákon č. 223/2001 Z. z., o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov

Vyhláška MŽP č. 371/2015 Sb., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch, v znení neskorších predpisov

Vyhláška MŽP č. 365/2001 Sb., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, v znení neskorších predpisov

ODDIEL 14: Informácie o doprave

Zmes nie je klasifikovaná ako nebezpečná z hľadiska prepravy (ADR/RID, IMDG, ICAO/IATA).

14.1 Číslo OSN

nie je

14.2 Správne expedičné označenie OSN

nie je

14.3 Trieda(-y) nebezpečnosti pre dopravu

nie je

14.4 Obalová skupina

nie je

14.5 Nebezpečnosť pre životné prostredie

zmes nie je klasifikovaná ako nebezpečná pre životné prostredie pri preprave

14.6 Osobitné bezpečnostné opatrenia pre užívateľa

nie je

14.7 Hromadná preprava podľa prílohy II dohody MARPOL a predpisu IBC:

nie je relevantná

ODDIEL 15: Regulačné informácie

15.1 Predpisy týkajúce sa bezpečnosti, zdravia a životného prostredia/špecifické právne predpisy týkajúce sa látky alebo zmesi

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 355/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým
Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)

Zákon č. 223/2001 Z. z., o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov

Európska dohoda o medzinárodnej cestnej preprave nebezpečných vecí (ADR)

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (REACH)

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 (CLP)

15.2 Hodnotenie chemickej bezpečnosti

Nebolo urobené pre zmes

ODDIEL 16: Ďalšie informácie

Tento dokument nemusí spĺňať požiadavky nariadenia (ES) 1907/2006 (REACH), pretože zmes, pre ktorú bol vypracovaný, nie je klasifikovaná ako nebezpečná (článok 31).

Zmeny urobené v bezpečnostnom liste v rámci revízie:

Prvé vydanie

Kľúč alebo legenda k skratkám:

DNEL - Derived No Effect Level (odvodená koncentrácia látky, pri ktorej nedochádza k nepriaznivým účinkom)

PNEC - Predicted No Effect Concentration (odhad koncentrácie látky, pri ktorej nedochádza k nepriaznivým účinkom)

NPTEL - Najvyššie prípustný expozičný limit

CLP - Nariadenie č. 1272/2008/EC

REACH - Nariadenie č. 1907/2006/EC

PBT - Látka perzistentná, bioakumulačná a toxická zároveň

vPvB - Látka vysoko perzistentná a vysoko bioakumulačná

Dôležité odkazy na literatúru a zdroje dát:

LOVOSUR

Údaje boli čerpané z bezpečnostných listov, literatúry, štátnej a európskej legislatívy, databázy MedisAlarm a zo skúseností človeka.

Pokyny na školenie:

Podľa bezpečnostného listu.

Ďalšie informácie:

Obsahuje údaje, ktoré sú potrebné na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a pri ochrane životného prostredia. Tieto údaje nenahrádzajú akostnú špecifikáciu a nemôžu byť považované za záruku vhodnosti a použiteľnosti tohto výrobku pri konkrétnej aplikácii. Uvedené znalosti zodpovedajú súčasnému stavu znalostí a skúseností a sú v súlade s našimi platnými predpismi. Za dodržiavanie regionálnych platných predpisov zodpovedá užívateľ.